

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Praeceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio
Leodii, 1709**

Caput XVIII. Ad satisfaciendum legi, vel præcepto Ecclesiæ, non requiritur
voluntas expressa ei satisfaciendi; sed sufficit interpretativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](#)

ternos per accidens occultos (de quibus certum est sermonem esse in objectis canonibus, non verò de merè internis) non redditur per accidens inutilis, nec inefficax, ex eo quod per accidens conjunctam non habeat potestatem coactivam: Sic Ecclesiæ potestas in actus merè internos, non redditur per se inutilis, & inefficax, ex eo quod per se conjunctam non habeat coactivam in eos potestatem.

155 3°. Sicut Ecclesiæ potestas ferendi legem obligatoriam sub poena æterna, non redditur inutilis, nec inefficax, ex eo quod conjunctam non habeat potestatem per se infligendi poenam illam, sed solus Deus: sic potestas ejusdem in actus internos, non redditur inutilis, &c. ex eo quod conjunctam non habeat potestatem per se puniendi vel præmiandi illos, sed solus Deus. Sufficit enim quod eos punire possit per Deum suppletem quod illi deest ad punitionem similium, taliterque approbatem quod Ecclesia facit, ut contra se, legemque suam factum reputet quod sit contra Ecclesiam Dei vices gerentem, à Deoque autoritatem habentem: sicut sufficit quod poenam æternam infligere possit per Deum, &c.

156 4°. Licet Ecclesia citra divinam revelationem, vel rei confessionem, non possit interiores actus punire poenam incurriendā per sententiam in foro contentioso: bene tamen poenam æternā per Deum infligendā. Probabile quoque est, quod poenam excommunicatione ipso facto, absque alia declaratione, incurriendā, punire possit mentales Hæreticos v.g. quamvis id non faciat ob conscientiarum tranquillitatem, inquit Sylvius 2.2.

q. 104. a. 5.
157 Objicis 4°. Ecclesia est sensibilis, & visibilis: ergo præcipere nequit nisi actus sensibiles, & visibiles.

Respondeo negando consequentiam. Tum quia ex antecedente non magis conjectarium, quam ex eo conjectarum sit Ecclesiæ præcipere non posse nisi sub pena sensibili, & visibili. Tum quia Ecclesia sic sensibilis & visibilis est in capite, & in membris suis, ut potestas ipsius spiritualis sit & invisibilis; quæ proinde ad spirituales actus, & invisibilis, sicut ad penam spiritualem, & invisibilem, v. g. divinæ indignationis, & æternæ damnationis, se extendat.

C A P U T XVIII.

Ad satisfaciendum legi, vel præcepto Ecclesiæ, non requiriunt voluntas expressa ei satisfaciendi; sed sufficit interpretativa.

158 Probatur 1°. quia qui, Ecclesiæ legem vel præceptum ignorans, facit id quod Ecclesiæ præcipit, ubi lex innotuerit, non tenetur ad iterandum quod fecit, v. g. ad audiendum alterum Sacrum.

159 2°. Ex S. Thoma 2.2. q. 104. a. 3. ad 2. ubi dicit, quod licet actus virtutis cadat sub Tom. II.

præcepto, potest tamen aliquis implere actum virtutis præceptum, non attendens ad rationem præcepti.

Siquis tamen, die Festo, audire volens 160 plura Sacra, nollet primâ auditione præcep-
tio satisfacere, sed secundâ, videretur ad eam teneri. Quia licet expressa satisfaciendi inten-
tio necessaria non sit, necessaria videtur fal-
tem virtualis & interpretativa, sicut ad satis-
faciendum voto, vel justitiae debito. Quam ob causam sicut justitiae debito non satisfacit,
qui pauperi, eleemosynam petenti, dat solidos
duos, ipsi aliunde ex justitia debitos, no-
lens isto modo satisfacere debito justitiae; nec
satisfacit voto, qui vovit audire Sacrum, & au-
dit, exprestè nolens per illud voto satisfacere:
ita similiter, &c. Scriptura namque, frequen-
ter inculcans obedientiam & subjectionem er-
ga leges & Legislatores, tatis insinuat leges
implendas affectu saltem interpretativo le-
gem implendi. Nec ulla inde causa scrupu-
lorum: cum affectum illum passim habeant
Christiani, qui diebus ab Ecclesia præceptis
Christiani officium implere solent. Tametsi
enim ad diem Festum forte non reflectant,
interrogati tamen, statim dicent se officio sa-
tisfacere velle. Nec dubitandum, quin scrupu-
loso affectum illum habeant: cum illa ipsa
anxietas habendi intentionem expressam, sa-
tis ostendat ipsis non deesse interpretativam.

Scio Lessium, Suarez, Vasquez, Valen-
tiā, Sanchez, nequidem inquirere interpre-
tativam istam intentionem, & secundum ip-
sos satisfacere præcepto, qui Sacrum audit,
animo non satisfaciendi. Nec simile est (in-
quiunt) de eo qui ad Sacrum tenetur ex voto,
cum in potestate voventis sit prorogare obliga-
tionem voti; non autem in potestate subdi-
ti prorogare obligationem præcepti. Sed non
videntur satisfacere: quia licet obligatus ex
voto alium non formaret actum, quo obliga-
tionem vellet prorogare, maneret antiqua
obligatio voti; sicut manet antiqua obligatio
debiti justitiae, in casu prius allato, licet debi-
tor eam novo actu non prorogeret.

Scio etiam quod juxta Sanchez l. I. c. 3. 162
n. 13. verè implet Sacri præceptum, qui il-
lud ex contemptu audit. Sicut & juxta Azor.
l. 7. c. 8. & Escobar tr. I. exam. II. n. 31.
qui solum interest feminæ videnda & concu-
piscenda gratiæ. Sed istæ opiniones proba-
biles non sunt: quia tales Sacrum non audiunt
reverenter ac devotè, prout Ecclesia audiri
vult.

C A P U T XIX.

*Unico actu satisficeri potest pluribus præceptis, ea-
dem tempore concurrentibus, dum super eundem
actum cadunt; secùs dum cadunt super
diversos actus.*

Prior pars vix probatione indiget: dum 163
enim plura præcepta super eundem actum
cadunt, sive dum non exigunt nisi unum eun-

D 2